

Det er grænseløst naivt – jeg ved ikke, om det er mod bedre vidende – men det er i hvert fald grænseløst naivt, når ministeren siger, at for så vidt angår forvaltningen af det danske atomvåbenforbehold efter 1968, har regeringen ingen grund til at tro, at dansk atompolitik er blevet tilsidesat. Der henviser man så til den noteudveksling af 31. maj 1968, som netop ikke indeholder noget om det spørgsmål.

Vi ved jo fra undersøgelser i de amerikanske arkiver, der i dette spørgsmål er langt mere åbne end de danske arkiver, at amerikanske skibe, der besøgte Danmark, var udstyret med atomvåben, da de forlod USA. Det fremgår af logbøgerne, som er offentligt tilgængelige. Det gjaldt f.eks. hangarskibet »Intrepid«, som i juli 1971 besøgte København. Det gjaldt skibet »Dahlgren«s besøg i Århus havn i 1988. De var udrustet med atomvåben, da de forlod USA, og det kan dokumenteres gennem logbøgerne, at de ikke har afmonteret deres atomvåben, før de anløb Danmark. Det ville heller ikke have været muligt, for de anløb ingen steder, hvor man kunne afmontere atomvåbnene. Derfor havde de atomvåben om bord, da de besøgte Danmark. Det må anses for dokumenteret.

Der er andre tilfælde; der har måske været omkring 200 tilfælde. Det er i hvert fald muligt, at der er op til 200. Vi har jo endnu ikke gennemgået alt arkivmateriale, og derfor må det nøjagtige antal af krænkelser af dansk atomvåbenfrihed afvente en langt mere gennemgribende undersøgelse. Men vi har altså konstateret nogle tilfælde, hvor de danske regler blev overtrådt.

Der er det selvfølgelig væsentligt og afgørende, for at befolkningen kan få det, ministeren kalder et retvisende indtryk af dansk udenrigspolitik, at det bliver muligt for uafhængige forskere at komme til bunds i dette problem. Også problemet om: Hvad vidste hr. Uffe Ellemann-Jensen om disse atomvåben? Hvad vidste den daværende forsvarsminister, hr. Knud Enggaard, i 1988, da han godkendte »Dahlgren«s anløb af Århus?

Ministeren henviser i sin tale til den ordening, man indførte efter atomvalget i 1988. Men den indeholdt jo ingen forbedring af situationen. Man lavede en såkaldt cirkularnote, men man spurgte ikke USA, om »Dahlgren« havde atomvåben med til Århus.

Derfor må vi stille det spørgsmål: Har danske ministre i den periode kendt til det faktiske omfang af atomvåben på skibene? Har danske

ministre eventuelt sagt til deres embedsmænd: Vi vil intet høre, vi vil intet vide; vi pålægger jer at sørge for, at vi ikke får oplysninger om, hvorvidt der er atomvåben på disse skibe? Har der ligget en sådan forholdsordre fra ministre til embedsmændene – en ikkespørge-, ikkehøre-, ikkeseklausul?

Hvordan har man klaret dobbeltspillet, om jeg så må sige, i den periode? For det har jo været væsentligt for hr. Uffe Ellemann-Jensen, hr. Knud Enggaard og hr. Hans Engell ikke at komme i besiddelse af den oplysning, som alle andre kunne se helt åbenlyst var problemet, nemlig tilstedeværelsen af disse atomvåben.

Det kan ikke på nogen måde genere USA, at vi åbner de danske arkiver for at gennemføre en sådan undersøgelse. For ministeren har jo selv oplyst, at USA i 1992 afmonterede atomvåbnene fra overfladeskibene, og man kan ikke have noget problem med, at der gennemføres en undersøgelse af dette her, en undersøgelse, der jo bl.a. skal klarlægge, om daværende danske ministre har givet Folketinget vildledende oplysninger.

Det gælder også omstændighederne omkring atomvalget i 1988, hvor vi jo skal have afklaret, om hr. Uffe Ellemann-Jensen i sin rolle som udenrigsminister misbrugte sin embedsfunktion til hos USA at bestille en reaktion af negativt indhold til brug i den danske valgkamp. Også dette spørgsmål ønsker vi gennem uafhængige forskeres arkivadgang at få belyst til bunds.

Man kan da næsten ikke forestille sig, at nogen af de partier, som havde ministre i disse regeringer, skulle have noget at indvende imod, at vi får afklaret, om den mistanke, der hviler på disse tidligere ministre, er rigtig eller forkert.

Fremtiden vedrører Thulebasens anvendelse, herunder Thulebasens placering i USA's kommende atomstrategi. Det vil jeg vende tilbage til under debatten lidt senere hen, for tiden tillader ikke at gå i detaljer med dette nu.

Men jeg skal på vegne af hr. Gert Petersen og mig selv fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden

»Folketinget opfordrer regeringen til at åbne sine arkiver om forvaltningen af det danske atomforbehold i perioden efter 1968 eller i det mindste tillade, at uvildige forskere får adgang til disse arkiver, herunder arkivmateriale vedrørende udenlandske atombevåbnede krigsskibes